

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.

MARSEANN FARRUGIA

Seduta tat-13 ta' Novembru, 2013

Avviz Numru. 745/2001/1

Seduta ta' nhar I-Erbgha 13 ta' Novembru, 2013

Avviz nru: 745/2001 MLF

**Atlas Insurance Agency Limited in rappresentanza
tas-socjeta' estera AXA Insurance plc, già Guardian
Royal Exchange Assurance plc, surrogata fid-drittijiet
ta' l-assikurat tagħha Bogner Sports Ltd, u b'nota tat-**

13 ta' Mejju 2004 is-socjeta' Atlas Insurance Limited bhala cessionarja tad-drittijiet u obbligi tas-socjeta' estera AXA Insurance plc kif surrogata fid-drittijiet tal-assikurat tagħha Bogner Sports Ltd. Assumiet l-atti, u b'nota tas-27 ta' Frar, 2007 is-socjeta' Atlas Insurance Limited sar jisimha Atlas Insurance PCC Limited.

Vs

**Korporazzjoni Maltija tal-Izvilupp u b'digriet tal-25 ta' Settembru 2002 dan gie ikkoregut u sostitwit bil-kliem "Korporazzjoni għal Zvilupp ta' Malta" u b'digriet tas-16 ta' Frar, 2006 is-socjeta' Malta Industrial Parks Limited (C28965) assumiet l-atti tal-kawza, liema atti gew legittimi f'isem l-istess Malta Industrial Parks Limited (C28965), u
General Waterproofing Limited**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta' attrici li fih talbet li l-entitajiet konvenuti jigi kundannati jhallsu lis-socjeta' attrici noe, jew min minnhom, is-somma ta' elfejn disgha mijha wiehed u sebghin lira tmienja u ghoxrin centezmu (Lm2971.28c) in linea ta' danni wara li indennizzat lill-assikurat tagħha ghall-hsara, telf u spejjes konsegwenzjali li garrab meta bejn l-1 ta' Settembru 2000 u t-8 ta' Settembru 2000 kien hemm dhul sostanzjali ta' ilma tax-xita mis-saqaf tal-fabrika tal-assikurat sitwata fil-qasam industrijali ta' Ricasoli – prevja d-dikjarazzjoni li għal dan ir-risarciment ta' danni huma responsabbi minhabba imprudenza, imperizja, negligenza u inosservanza tar-regolamenti da parti tagħhom jew min minnhom.

Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-ittra ufficjali tal-5 ta' Marzu, 2009 u bl-imghax legali mill-5 ta' Marzu, 2001, kontra l-konvenuti li huma ngunti għas-saqaf.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet Korporazzjoni Maltija ta' l-Izvilupp fejn eccepjet:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi in linea preliminari l-Korporazzjoni konvenuta giet citata hazin stante illi l-Korporazzjoni Maltija ta' l-Izvilupp ma' tezistix u se mai l-isem korrett skont il-Kap 202 tal-Ligijiet ta' Malta kelli jkun "Korporazzjoni ghal Zvilupp ta' Malta" jew "Malta Development Corporation".
2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, meta s-socjeta' General Waterproofing Limited inghatat il-kuntratt sabiex tezegwixxi xogholijiet fil-fabbrika operata minn Bogner Sports Limited fil-Qasam Industrijali ta' Rikasoli, din accettat bhala parti integru mill-kuntratt il-General Conditions of Contract (Dok A) liema kundizzjonijiet jistipulaw fil-klawsola numru hdax (11) illi "*the contractor shall take all risks of accident or damage to the work, from whatever cause arising, and shall be responsible for the sufficiency of all means used by him for the fulfilment of the contract, and shall not be relieved from such responsibility by any approval which may have been given by the Inspector or the Head of Department*".
3. Illi oltre, din l-istess klawsola tal-General Conditions of Contract, u cioe' l-klawsola numru 11, giet irrikonfermata mis-socjeta' General Waterproofing Limited permezz ta' ittra (Dok B) mibghuta lill-Korporazzjoni ghal Zvilupp ta' Malta tramite l-konsulent legali ta' l-istess General Waterproofing Limited.
4. Illi ghalhekk is-socjeta' General Waterproofing Limited accettat kull responsabbilta' ghal danni li setghu jigu kkawzati waqt it-twettiq tax-xogholijiet.
5. Illi ukoll minghajr pregudizzju ghas-suespost il-Korporazzjoni konvenuta ma' kkawzat l-ebda hsarat u ghalhekk m'ghandhiex tinzamm responsabili ghall-danni.
6. Illi wkoll minghajr pregudizzju ghas-suespost il-kwantum tad-danni qiegħed jigi kontestat.
7. Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta General Waterproofing Limited fejn eccepjet:

1. Illi preliminarjament is-socjeta' attrici għandha ttella' l-provi kollha necessarji, inkluzi dawk dokumentarji sabiex tipprova illi hija giet surrogata fid-drittijiet tal-assikurat tagħha 'Bogner Sports Limited' u li s-surroga hija wahda valida u effettiva għal kull buon fini tal-ligi;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, is-socjeta' eccipjenti m'hijiex il-legittima kontradittrici u dan stante illi qatt ma' kellha relazzjoni guridika jew xort'ohra mas-socjeta' attrici ghaliex l-istess socjeta' tqabbdet biex tagħmel ix-xogħol in kwistjoni mill-Korporazzjoni Maltija tal-Izvilupp;
3. Illi di piu' u minghajr pregudizzju ghall-premess, kull xogħol li sar mis-socjeta' eccipjenti sar skond is-sengħa u l-arti;
4. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, is-socjeta' esponenti dejjem hadmet fuq struzzjonijiet tal-Korporazzjoni Maltija tal-Izvilupp u għalhekk id-danni kkagunati lis-socjeta' attrici m'humiex imputabbli lilha;
5. Illi għalhekk it-talbiet attrici għandhom jigu michuda, bl-ispejjeż kontra s-socjeta' attrici.
6. Salv eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda, rat id-dokumenti u l-atti kollha pprezentati;

Rat in-noti ta' sottomissionijiet finali tal-partijiet, eskuza s-socjeta' Malta Industrial Parks Limited, li nonostante li nghatnat diversi opportunitajiet sabiex tipprezenta n-nota ta' sottomissionijiet tagħha, hija naqset li tagħmel dan.

Ikkunsidrat:

II-Fatti

1. Is-socjeta' Bogner Sports Limited (minn issa 'I quddiem se tkun imsejha bhala "Bogner") kienet assikurata mas-socjeta' attrici. Bogner kellha fabbrika fil-Qasam Industrijali ta' Ricasoli, fejn kienet tagħmel hwejjeg in konnessjoni ma' *skiing* kif ukoll qliezet.
2. Bogner hadet il-fabbrika mingħand il-Korporazzjoni ghall-Izvilupp ta' Malta (minn issa 'I quddiem imsejha "MDC") u l-kuntratt tal-kiri sar mal-Kummissarju ta' l-Art.
3. Il-fabbrika kienet tehtieg xogħolijiet ta' waterproofing fis-soqfa, għal-liema xogħol l-MDC inkarigat lis-socjeta' konvenuta General Waterproofing Limited (minn issa 'I

quddiem imsejha “GWL”) sabiex tesegwiew, wara sejha ghall-offerti.

4. L-ghazla tal-kuntrattur, l-ispecifications tax-xoghol u hlas relativ kienu prerogattiva u responsabbilita tal-MDC.

5. Fil-kuntratt li MDC ghamlet ma’ GWL gie dikjarat fi klawsola 11 li *“the contractor shall take all risks of accident or damage to the work, from whatever cause arising, and shall be responsible for the sufficiency of all means used by him for the fulfilment of the contract, and shall not be relieved from such responsibility by any approval which may have been given by the Inspector or the Head of Department”*.

6. Ix-xoghol kien jinvolvi t-tnehhija tal-waterproofing membrane l-qadima u t-tqeghid ta’ ohra gdida. Ix-xoghol kollu kellu jsir minn GWL.

7. Ix-xoghol kellu jibda fl-1 ta’ Awwissu 2000 u jdum 15-il jum biex jibda u jiispicca. Pero, x-xoghol beda fl-14 t’Awwissu 2000 u tlesta fl-ahhar ta’ Settembru 2000.

8. Hlief ghall-factory shutdown ta’ bejn l-14 u l-31 ta’ Awwissu 2000, ix-xoghol tal-fabbrika baqa’ għaddej, waqt li kien għaddej ix-xoghol tal-waterproofing.

9. Fl-1 ta’ Settembru 2000 u fl-4 ta’ Settembru 2000 dahal l-ilma bil-qatran mis-saqaf f’partijiet differenti tal-fabbrika – ta’ l-ewwel fil-mahzen tal-*finished goods*, u gew danneggati hwejjeg lesti u fit-tieni okkazzjoni fis-*sorting section*, fejn gew danneggjati accessories, ciee xi partijiet.

10. L-akbar hsara saret bejn is-7 u 8 ta’ Settembru 2000, meta għamlet xita qawwija, meta x-xoghol tal-waterproofing kien għadu mhux lest, u l-fabbrika imtliet bl-ilma tax-xita. Fis-7 ta’ Settembru, GWL neħhiet il-membrane minn fuq is-saqaf tal-cutting room. Pero l-ilma tax-xita ghadda wkoll mill-membrane li kien tqiegħed gdid.

11. Konsegwenza ta’ dan saret hsara fil-magni, fil-hwejjeg u fil-hitan tal-fabbrika, u l-haddiema ma setghux

jahdmu ghal gurnata u nofs, sakemm il-hwejjeg u l-magni nixfu.

12. L-MDC zebghet il-hitan, izda l-hsara u d-danni l-ohra baqghu ma thallsux. Konsegwentement Bogner ghamlet *claim lis-socjeta'* attrici.

13. Fuq inkarigu tas-socjeta' attrici, l-Perit Albert Cauchi, u l-Inginiera Paul Cardona u Joseph Caruana spezzjonaw il-fabbrika u l-magni. Ir-rapporti taghhom, debitament konfermati bil-gurament, gew ezebiti f'dawn il-proceduri.

14. F'dawn il-proceduri, is-socjeta' attrici esebiet il-hlasijiet kollha li hija kienet ghamlet lill-assigurat ta' Bogner, minhabba d-danni li sofra,¹ u esebiet ukoll kopja tal-koperturi assigurattivi li s-socjeta' attrici harget favur l-assikurat tagħha u li abbazi tagħhom indennizat lill-istess assigurat.² Konsegwentement, is-socjeta' attrici ippruvat li hija giet surrogata ex lege fid-drittijiet ta' l-assikurat tagħha, Bogner, bl-operat ta' l-Artikolu 1166(c) tal-Kodici Civili,³ u konsegwentement l-ewwel eccezzjoni ta' GWL għandha tigi michuda.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti dwar Responsabilita' għad-Danni

Fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha is-socjeta' attrici tghid illi l-azzjoni tagħha fil-konfront tal-MDC hija wahda ex *contractu*, fil-waqt li fil-konfront tal-GWL hija azzjoni għal *culpa aquiliana*. Kif gie ritenut fis-sentenza **Anthony sive Tony Jones vs. It-Tabib Francis Pullicino et**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Gunju 2008: “...
Ma hemm xejn xi jzomm milli l-istess azzjoni għal Danni minhabba hsara mill-istess fatt issir fl-istess hin kontra

¹ Ara xhieda ta' Lawrence Formosa u d-dokumenti minnu esebiti a fol. 71 *et seq.* tal-process.

² Ara Dok ZM 4 a fol. 101 *et seq.* tal-process.

³ Ara s-sentenza mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell (sede Inferjuri) fil-25 ta' Frar 2004 fl-ismijiet **Fogg Insurance Agencies Ltd. v. Raymond Azzopardi**. L-Artikolu 1166(c) tal-Kodici Civili jippreskriji illi: “*Is-surroga ssir ipso jure favur - ... ... (č) ta' dak li kien obbligat ma' oħrajn jew għal oħrajn għall-ħlas tad-dejn u kellu interess iħallsu;... ...*”

konvenuti marbuta ma' l-attur minn relazzjoni kuntrattwali u kontra konvenut iehor li hu msejjah biex iwiegeb ghal Danni ex delicto."

F'dawn il-proceduri xehdu zewg rappresentanti ta' GWL: Tanya Micallef u zewgha Jesmond Micallef.

Tanya Micallef hija direttur tas-socjeta' konvenuta GWL u xehdet li meta beda x-xoghol in kwistjoni kien hemm 3 saffi ta' membrane ezistenti fuq is-saqaf tal-fabbrika. L-ewwel ghamlu prova fuq mitt (100) metru kwadru tas-saqaf tal-fabbrika billi nehhew t-tlett saffi tal-membrane ghal dawn il-mitt (100) metru kwadru. Skont ix-xhud hawn indunaw li kellu jsir xi haga fuq il-bejt, u issuggerew lil MDC li jsir kontrabejt. Skont din ix-xhud, il-persuna responsabili mill-MDC kien certu Charles Vella. Pero l-MDC iddecidiet li ma jsirx kontrabejt minhabba li kien ser jinvolvu spejjez ulterjuri. Ghaldaqstant qalghu biss saff wiehed (1) mill-membrane u hallew tnejn (2) fil-post tal-membrane originali. Huma qasmu l-bejt sezzjoni, sezzjoni, u meta jlestu wahda, jibdew l-ohra. Hija qalet li meta qalghu l-ewwel saff ta' membrane, sabu hafna ilma, u ghalhekk kellhom ihalluh jinxef ghal xi jumejn qabel ituh il-qatran u mbagħad ipoggu membrane ohra fuqu. Skont ix-xhud meta qalghu l-ewwel saff ta' membrane ta' sezzjoni partikolari u kien se jhalluh jinxef, bdiet niezla x-xita.

Jesmond Micallef, wiehed mill-haddiema li wahhal il-membrane kkonferma fix-xhieda tieghu, li kien hemm tlett (3) saffi ta' membrane fuq is-saqaf. Huwa xehed li Charles Vella, r-rappresentant tal-MDC, qallu biex jaqlaghhom, u huma qalghu parti minn dawn it-tlett (3) saffi u sabu kollex imxarrab. Jghid li ssuggerixxa lill-MDC li jsir kontrabejt u fuqu l-membrane, imma l-MDC ma riedux jagħmlu dan peress illi ma kellhomx flus, u qalulu biex jaqla' saff (1) wiehed biss mill-membrane, ta' dak li kien fadal. Hu kkalkula li nehhew tlett saffi ta' kwart tax-xogħol kollu. Hu xehed li ma setghax jagħti l-qatran, qabel jinxef il-bejt. Huwa xehed hekk: "*Meta rajt l-istat tal-konkos jiena ma hadt l-ebda prekawzjonijiet sabiex nara li jekk tagħmel ix-xita ma jidholx l-ilma mill-konkos għal gol-fabbrika. Meta għamlet ix-xita qawwija kien għadu ma sarx il-qatran ...*

...” Huwa xehed ukoll li “*Charlie Vella qalli biex naqla’ layer wahda (1) biss. Jiena bqajt fuq dak li qalli hu. Ma nafx jekk kienx sewwa li kelli naghmel hekk.*”⁴

Il-Perit Albert Cauchi - wiehed mill-esperti mqabbda mis-socjeta’ attrici - fir-rapport tieghu tal-10 ta’ Settembru 2000⁵ jikkonkludi *inter alia* illi:

“... ... 2. *That a weak mixture, yellow in colour, exists as infill between planks. There is no sign of cement content in the mixture and is very fragile and crumbles between the fingers.*

... 5. ... ... *Most of this membrane has peeled off but a lot of it is still in place.*

... 7. *That a new membrane is being laid on top of the existing patches of loose membrane trapping water, and air with hardly any adhesion to the base. This will suffer wind suction. One could feel dips and mounds as he walks over the new membrane. This is not in accordance with good practice.*

8. *Proprietary parts were not used at downpipes and corners in the new membrane...”*

L-Inginier Paul Cardona – ukoll mahtur mis-socjeta’ attrici - fir-rapport tieghu tal-11 ta’ Settembru 2000⁶ jgid *inter alia* hekk: “*A percentage of the old top membrane has been removed. However large areas have been left in place. This is resulting in a substandard quality of work.*”

Il-konkluzjonijiet ta’ dawn l-esperti ma gew bl-ebda mod kontradetti mill-entitajiet konvenuti.

Fid-dawl tas-suespost, il-Qorti tikkonkludi li x-xoghol li kienet qieghda tagħmel is-socjeta’ konvenuta GWL, ma kienx qed isir skont l-arti u s-sengħha, u ma haditx il-prekawzjonijiet necessarji sabiex jekk tagħmel ix-xita ma jinżilx ilma fil-fabrika. Għaldaqstant, il-Qorti trid tikkonsidra jekk l-entitajiet konvenuti humiex it-tnejn legalment responsabbi fil-konfront tas-socjeta’ attrici.

---

⁴ Ara fol. 247 tal-process.

⁵ Dok ZM2 a fol. 49 tal-process.

⁶ Dok ZM1 a fol. 47 tal-process.

Fir-rigward tal-konvenuta MDC, jirrizulta li kien hemmm relazzjoni kontrattwali bejnha u bejn Bogner, tant li I-MDC accettat li tinkorri I-ispiza tax-xoghol ta' *waterproofing* li I-fabbrika kienet tehtieg u kienet hi li harget it-tender u nkariġat il-persuna, senjatament lis-socjeta' konvenuta GWL sabiex tagħmel ix-xogħol. Għaldaqstant, fl-ewwel lok I-MDC kellha l-obbligu li tassikura li GWL tesegwixxi I-appalt fil-hin u skont I-arti u s-sengħa, tenut kont li, fin-nuqqas, kienet Bogner li se tbat minn eventwali konsegwenzi negattivi. Dan setghet tagħmlu permezz ta' sorveljanza adegwata u pronta min-nies tagħha fuq il-kuntrattur. Mix-xhieda ta' Tanya Micallef u Jesmond Micallef, jidher li I-MDC kienet inkariġat ufficjal tagħha, Charles Vella, sabiex jiġi jissorvelja x-xogħolijiet. Pero mill-provi mhux biss ma jirrizultax kemm kien imur spiss jissorvelja x-xogħolijiet, imma jirrizulta li minkejja din is-supervizjoni, ix-xogħol tal-kuntrattur xorta ma kienx skont I-arti u s-sengħa.

Fit-tieni lok, ma giex kontestat dak li xehdu Tanya Micallef u Jesmond Micallef, li GWL kienet tal-opinjoni li I-arti u s-sengħa kienet titlob li jsir kontrabejt fuq is-saqaf ta' Bogner qabel ma jinkesa bil-membrane, pero I-MDC irrifjutat li tawtorizza dan ix-xogħol, ghaliex skont hi ma kellhiex allokati I-finanzi necessarji. Għaldaqstant, gie ippruvat li x-xogħol ta' GWL in parte ma kienx skont I-arti u s-sengħa ghaliex I-MDC irrifjutat li tawtorizza lil GWL tagħmel kontrabejt qabel tqiegħed il-membrane, u dan kontra l-parir tal-istess GWL.

L-MDC ma tistax tħrab din ir-responsabbilita tagħha fil-konfront ta' Bogner billi tinvoka klawsola 11 li għandha fil-ftehim ma' GWL li tħid: illi "*the contractor shall take all risks of accident or damage to the work, from whatever cause arising, and shall be responsible for the sufficiency of all means used by him for the fulfilment of the contract, and shall not be relieved from such responsibility by any approval which may have been given by the Inspector or the Head of Department*". Dan għas-semplice raguni li dan il-ftehim huwa res *inter alios acta* għal Bogner, li ma kienx parti f'dan il-ftehim, u għalhekk ma jistgħax jigi pregudikat f'dan il-ftehim. Din il-kawsola għandha biss relevanza fir-

relazzjoni bejn iz-zewg entitajiet konvenuti li kienu parti fil-ftehim, u hija rrelevanti ghal fini tar-relazzjoni kontrattwali bejn Bogner u I-MDC.

Fid-dawl tas-suespost, fl-opinjoni kunsidrata ta' din il-Qorti, I-MDC hija responsabbi fil-konfront tas-socjeta' attrici ex *contracto* għad-danni sofferti mill-assigurat tagħha.

Fir-rigward tal-konvenuta GWL, is-socjeta' attrici qieghda tibbaza t-talba tagħha fuq il-*culpa aquiliana*. Il-GWL qieghda teccepixxi li hi ma hijiex il-legittima kontradittrici għat-talba tas-socjeta' attrici f'dawn il-proceduri, u dan ghaliex GWL qatt ma kellha relazzjoni guridika jew xorx'ohra mas-socjeta' attrici, ghaliex GWL tqabbdet biex tagħmel ix-xogħol in kwistjoni mill-MDC.

Huwa vera li ma hemmx relazzjoni kuntrattwali bejn Bogner u GWL, izda dan ma jfissirx illi ma hemmx relazzjoni guridika, ghax, kif jghid l-artikolu 1031 tal-Kodici Civili, “*Kull wieħed iwiegeb ghall-hsara li tigri bil-htija tiegħu.*” Kif ingħad aktar il-fuq, Bogner sofriet hsara kagun tax-xogħol ta' GWL li ma kienx skont l-arti u s-sengħa.

GWL issottomettiet li ma jirrizultax mill-provi li I-MDC ikkorregiet lil GWL jew għamlitilha xi rimarki illi jistgħu jagħtu hjiel illi GWL kienet qieghda, sua sponte, tonqos milli tezegwixxi x-xogħol ikkontrattat skont l-arti u s-sengħa, u li x-xogħol sar taht is-supervizzjoni u skont dak li ddecidiet I-MDC. F'dan ir-rigward il-Qorti tirreferi għass-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-28 t'April 2004 fil-kawza fl-ismijiet **Francica et v. Buhagiar**, fejn gie ritenut hekk: “*Bosta drabi gie ribadit mill-Qrati illi l-appaltatur għandu jezegwixxi x-xogħol lili kommess fiss-sens li huwa għandu l-obbligu li jara li dan ix-xogħol ikun sejjjer isir utilment u mhux b'mod li ‘il quddiem juri difetti. F’kaz bhal dan hu għandu mill-ewwel ma jagħmilx ix-xogħol jew ikollu jwiegeb għad-difetti li jigu ‘i quddiem, izda galadbarba huwa accetta li jahdem ix-xogħol dejjem jibqa’ obbligat u responsabbi li jagħti lill-appaltant opera sodisfacenti u spondet peritam artis u hu obbligat li jirresisti kwalunkwe intromissjoni tal-kommittent, u*

*ghalhekk mhux legalment validu l-argument li x-xoghol ma sarx sewwa ghax hu ghamlu kif riedu l-kommittent ... ...*⁷ Huwa vera li f'din il-kawza kien hemm relazzjoni diretta bejn l-attur u l-konvenut, ghaliex kien l-attur li ngagga l-konvenut, pero fil-kaz odjern, GWL kienet taf li ghalkemm hi giet ingaggata mill-MDC ix-xoghol kien qed isir a beneficju ta' Bogner, u li jekk ix-xoghol ma jsirx skont l-arti u s-sengha, – kif fil-fatt gie ppruvat li ma sarx kif fuq inghad – kienet Bogner li ser issofri d-danni.

Fid-dawl tas-suespost, fl-opinjoni konsiderata ta' din il-Qorti, GWL hija responsabbi *ex delicto* għad-danni sofferti minn Bogner.

Għaldaqstant, il-Qorti hija tal-fehma li z-zewg konvenuti huma flimkien responsabbi għad-danni kollha li garbet Bogner, u wara li qieset ic-cirkostanzi kollha, fil-fehma kunsidrata ta' din il-Qorti, din ir-responsabbilita bejniethom għandha tinqasam nofs kull wiehed.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti dwar il-Likwidazzjoni tad-Danni

Ix-xhud Lawrence Formosa, *General Business Claims Manager* tas-socjeta' attrici, fisser fid-dettal in-natura tazzewg poloz ta' assigurazzjoni li bis-sahha tagħhom kienet assigurata Bogner, kif ukoll l-entita tal-claims għal hsara materjali u għal telf ta' qliegh, li a bazi tagħhom sar l-indennizz favur Bogner.⁸

Id-danni kienu jikkonsistu fin-nefqa zejda fis-sahra tal-haddiema – kif fissret ix-xhud Stephanie Frendo⁹ - l-ispejjez tal-esperti u t-tiswija tal-ħsara fil-magni tal-fabrika.

Illi f'dawn il-proceduri, il-konvenuti ma gabu l-ebda forma ta' prova biex jikkontestaw l-ammont pretiz mis-socjeta' attrici.

⁷ Ara wkoll fl-istess sens **Muscat Biagio v. Falzon Anthony** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (sede Inferjuri) 12 ta' Mejju 2003.

⁸ Ara xhieda ta' Lawrence Formosa a fol. 71 *et seq.* tal-process.

⁹ Ara xhieda ta' Stephanie Frendo a fol. 91 *et seq.* tal-process.

Ghaldaqstant, din il-Qorti se tillikwida d-danni tas-socjeta' attrici fl-ammont ta' sitt elef disa' mijà wiehed u ghoxrin Euro u tnejn u ghoxrin centezmu (€6921.22) (ekwivalenti għal elfejn u disa' mijà u wiehed u sebghin Lira Maltin u tmienja u ghoxrin centezmu (Lm2971.28).

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, l-Qorti qieghda, fil-waqt li tichad l-eccezzjonijiet ta' l-entitajiet konvenuti, tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici, u fil-waqt li tiddikjara li l-konvenuti huma responsabbi nofs kull wiehed għar-risarciment tad-danni sofferti mill-assigurat tas-socjeta' attrici bejn l-1 ta' Settembru 2000 u t-8 ta' Settembru 2000, tikkundanna lill-konvenuti jħallsu nofs kull wiehed lis-socjeta' attrici s-somma ta' sitt elef disa' mijà wiehed u ghoxrin Euro u tnejn u ghoxrin centezmu (€6921.22) (ekwivalenti għal elfejn u disa' mijà u wiehed u sebghin Lira Maltin u tmienja u ghoxrin centezmu (Lm2971.28).

Bl-ispejjes, komprizi dawk tal-ittra ufficjali tal-5 ta' Marzu, 2009 u bl-imghax legali mill-5 ta' Marzu, 2001.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----